

Erhvervsudvalget (2. samling)
ERU alm. del - Bilag 170
EUU EU-note – E 11
Offentligt

Folketinget – EU-udvalget

Christiansborg, den 17. juni 2005

EU-chefkonsulenten

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Høring over Kommissionens handlingsplan for en omfattende reform af statsstøttepolitikken

Resumé

Kommissionen skitserer i sin handlingsplan af 7. juni 2005 **grundprincipperne i en omfattende reform af statsstøtteregler og procedurer i de kommende fem år¹**. Handlingsplanen indgår i den reviderede Lissabonstrategi og følger overordnet to spor. For det første ønsker Kommissionen at anspore medlemslandene til at eventuel statsstøtte understøtter den samlede Lissabonstrategi **idet støtten koncentrerer sig om forbedring af EU-virksomhedernes konkurrenceevne og oprettelse af varige job (mere støtte til Forskning & Udvikling, innovation og risikovillig kapital til små virksomheder) og om fremme af social og regional samhørighed og forbedring af de offentlige tjenester**. Derudover ønsker Kommissionen at **rationalisere og strømline procedurerne**, så reglerne bliver klarere og kræver anmeldelse af færre støtteforanstaltninger, ligesom den vil fremskynde beslutningsprocessen. Eventuelle bemærkninger til handlingsplanen skal fremsættes **inden den 15. september 2005**, hvorefter Kommissionen vil fremsætte detaljerede reformforslag.

Handlingsplanens grundprincipper

Revisionen af statsstøttereglerne i perioden 2005-2009 omfatter både substansen i reglerne samt procedurer. Det overordnede sigte er, at statsstøttereglerne skal bidrage til vækst, konkurrenceevne, social og regional samhørighed og miljøbeskyttelse.

¹ State aid Action Plan, Less and better targeted state aid: a roadmap for state aid reform 2005-2009, KOM (2005) 107. Der foreligger ikke p.t. et grundnotat om dokumentet, som endnu ikke foreligger på dansk.

Kort om EU's statsstøtteregele

Udgangspunktet for EU's statsstøtteregele er, at statsstøtte er uforenelig med fællesmarkedet, men at det dog under særlige omstændigheder kan være begrundet at yde støtte. De grundlæggende bestemmelser herom findes i EF-traktatens artikel 87-88.

Artikel 87, stk. 1 fastslår, at *"Bortset fra de i denne Traktat hjemlede undtagelser er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med Fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem Medlemsstaterne."*

Udgangspunktet er, at al statsstøtte skal **notificeres** (anmeldes) til og godkendes af Kommissionen før den iværksættes. Rådet har dog bemyndiget Kommissionen til på en række områder at udstede såkaldte **gruppefritagelsesforordninger**, der har den virkning, at medlemslandene umiddelbart kan sætte en støtteordning i kraft og efterfølgende notificere den til Kommissionen.

For at skabe forudsigelige rammer har Kommissionen på en række områder udstedt en række **retningslinjer, rammebestemmelser, meddelelser og breve om statsstøtte**, der normerer Kommissionens skøn i forbindelse med vurderingen af om en given statsstøtte skal betragtes som forenelig med Fællesmarkedet. Kommissionen vil derfor generelt betragte en notificeret støtteordning, der lever op til betingelserne i en rammebestemmelse som forenelig med Fællesmarkedet

Kommissionen har udstedt en forordning, der indebærer at statsstøtte under en vis tærskelværdi ikke skal anmeldes til og godkendes af Kommissionen – det er den såkaldte **de minimis regel**.

Nedenfor gennemgås handlingsplanens hovedtræk i punktform.

Fokus på nøgleprioriteter

- **Kommissionen udsender i 2005 en meddelelse om statsstøtte og innovation**, som analyserer behovet og potentialet for at tilpasse de eksisterende rammer til at stimulere innovation i EU. Der vil være særlig fokus på små- og mellemstore virksomheders (SMV) behov, højtuddannede forskere samt mellemlid – f.eks. i form af teknologicentre.
- **Kommissionen vil derudover revidere EF-rammebestemmelserne for forskning og udvikling** i lyset af Lissabon- og Barcelona-målsætningerne. Rammebestemmelserne skal bl.a. tage højde for øgede offentlig-private partnerskaber, og Kommissionen vil evt. udvide anvendelsesområdet, så rammebestemmelserne også finder anvendelse på vis-

se innovative aktiviteter, der ikke er omfattet af de eksisterende retningslinjer eller forordninger. Såfremt Kommissionen kan opstille klare og generelle kriterier for ordningernes forenelighed med Fællesmarkedet vil visse støttetiltag blive **fritaget for notifikationsforpligtelsen**.

- Kommissionen vil gennemgå sin **meddelelse om statsstøtte og risikovillig kapital** med henblik på at gøre det lettere at opstarte nye virksomheder hurtigt.
- **Gruppefritagelsesforordningerne om støtte til uddannelse og beskæftigelse** udløber begge ultimo 2006. Kommissionen vil forenkle og konsolidere disse i lyset af, at statsstøtte er berettiget i tilfælde, hvor det er nødvendigt for at skabe de rette incitamentter for arbejdsgivere til at beskæftige flere arbejdere og tilbyde bedre uddannelsesmuligheder til arbejdere. De reviderede bestemmelser fra de to forordninger vil indgå i den generelle gruppefritagelsesforordning, som omtales nedenfor.
- I øjeblikket er medlemslandene overladt et vidt skøn med hensyn til **finansiering af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse (forsyningspligtigheder)**. Som opfølgning på hvidbogen om emnet² vil Kommissionen vedtage en beslutning og retningslinjer om under hvilke omstændigheder statsstøtte i form af finansiering af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse er forenelige med EF-traktaten. Beslutningen vil undtage små beløb fra notifikation og der vil gælde specielle betingelser for hospitaler m.m.
- For at sikre gennemskuelighed og bedre administration vil **Kommissionen udstede en generel gruppefritagelsesforordning**. Den generelle gruppefritagelsesforordning skal undtage visse kategorier af statsstøtte fra notifikationspligt og forenkle systemet ved at sammenskrive en række af de eksisterende gruppefritagelsesforordninger (uddannelse, SMV'er og beskæftigelse) og integrere et større område af undtagelser - specielt i forhold til støtte, der understøtter SMV'er og F&U. Kommissionen vil også overveje at undtage større beløb end hidtil.

² Hvidbog om forsyningspligtigheder, KOM (2004) 374.

- Tærsklen for støtte, hvor medlemsstaterne uden videre må tildele støtte (**de minimis**) vil blive hævet for at tage højde for den økonomiske udvikling.
- Kommissionen har iværksat en gennemgang af retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte og har til hensigt at integrere de multi-sektorale rammebestemmelser for regionalstøtte til store investeringsprojekter heri. Kommissionen vil herunder se på hvilke niveauer af støtte, der kan være berettiget udenfor EU's mindst udviklede regioner.
- **Kommissionen vil tilpasse retningslinjerne for statsstøtte til miljøbeskyttelse, så de især opmuntrer øko-innovation og produktivitetseffektivitet i overensstemmelse med handlingsplanen for miljøteknologi³. Visse tiltag kan måske også fritages for notifikation i henhold til den generelle gruppefritagelse.**
- **Kommissionen vil overveje behovet for at udstede retningslinjer for anvendelse af statsstøttereglerne i relation til offentlige-private partnerskaber indgået med henblik på udbygning af infrastruktur (transport, energiinformations- og kommunikationsinfrastrukturer m.m.).**

Kommissionen vil i øvrigt iværksætte bedre og finere økonomiske analyser, så mindre fordrejende støtte kan godkendes lettere og hurtigere, især hvor det er vanskeligt at skaffe kapital på kapitalmarkederne. Kommissionen kan så koncentrere sine ressourcer på sager, der i højere grad vil kunne skabe alvorlige fordrejninger af konkurrencen og samhandelen

Bedre og mere effektive procedurer

Det overordnede mål i forhold til procedurerne er at skabe mere strømlinede og effektive procedurer, sikre bedre håndhævelse, større forudsigelighed og større gennemsigtighed.

- **Kommissionen vil umiddelbart i det omfang det er muligt indenfor de gældende procedureforordninger ændre sin interne praksis og administration for at komme den lange sagsbehandlingstid i statsstøttesager**

³ Fremme af teknologi til bæredygtig udvikling: En EU-handlingsplan for miljøteknologi, KOM (204) 38.

til livs. Derudover vil Kommissionen overveje at udstede en slags **best practice retningslinjer om bedre statsstøttekontrol**.

- Baseret på erfaringer i forbindelse med udvidelsen, hvor uafhængige myndigheder screenede kandidatlandenes støtteordninger, vil Kommissionen undersøge **om der er mulighed for at uafhængige myndigheder i medlemslandene kan hjælpe Kommissionen med at håndhæve reglerne om statsstøtte** (opdagelse og tilbagebetaling af ulovlig statsstøtte m.m.).
- **Medlemslandene skal spille en øget rolle i forbindelse med håndhævelsen af statsstøttereglerne**. Kommissionen i højere grad følge op på tilbagebetaling af ulovlig udbetalt statsstøtte, vil etablere et netværk af statsstøttemyndigheder samt arbejde for øget kendskab til og forståelse af statsstøttereglerne. Kommissionen vil se på, hvordan de nationale domstole yderligere kan inddrages i at sikre overholdelse af statsstøttereglerne og vil eventuelt revidere meddelelsen om samarbejde mellem de nationale domstole og Kommissionen.
- Kommissionen vil i 2007 præsentere et høringsdokument med henblik på en ændring af **procedureforordningen**⁴. Derudover vil Kommissionen vurdere behovet for at få ændret **forordningen om horisontal statsstøtte**⁵, så Kommissionen bl.a. får mulighed for at vedtage gruppefritagelsesforordninger der vedrører kultur og kulturarvsbevaringer.

Afslutningsvis anfører Kommissionen, at intentionen er at gennemgå samtlige dokumenter, som er relateret til statsstøtte, og en række meddelelser m.m. fremhæves.

Med venlig hilsen

Marianne Treumer Ammitzbøll

⁴ Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93.

⁵ Rådets forordning (EF) nr. 994/98 af 7. maj 1998 om anvendelse af artikel 92 og 93 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på visse former for horisontal statsstøtte

